

**Magyar Urbanisztikai Társaság Győr-Moson-Sopron megyei területi csoport és az
MTA Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont
Regionális Kutatások Intézete Nyugat-magyarországi Osztály**

Smart City rendezvénysorozat

Dr. Tóth Péter

szociológus

Széchenyi István Egyetem

Keret Kulturális és Szabadidős Egyesület Győr

A teherkerékpár újralfedezése Európa városaiban

Összefoglaló

Helyszín: MTA KRTK RKI NYUTO,
9022 Győr, Liszt Ferenc utca 10.

Dátum: 2018. május 22. 15:00 óra

A Smart City rendezvénysorozat tizenharmadik előadója Dr. Tóth Péter a Széchenyi István Egyetem egyetemi docense, szociológus, a Keret Kulturális és Szabadidős Egyesület tagja volt, aki a teherkerékpárok európai történetéről, és újralfedezéséről tartott előadást.

A teherkerékpár egyidős a mai kerékpár megjelenésével. Az ún. Safety Bicycle 1885-ben került piacra Angliában. A teherkerékpárok ennek az alap-kerékpárnak a továbbgondolásából fakadtak. A teherkerékpár felívelő karrierje a 19. század utolsó és a 20. század első évtizedeiben volt, majd lassan elhalványult a jelentősége a motorizáció elterjedtével, a teherautók és motoros futárok megjelenésével. Ennek ellenére tudunk olyan kisiparosokról (holland pékek például) akik az ötvenes évek végéig használták a kerékpárt áruszállításra.

A teherkerékpár működtetéséhez és használatának terjedéséhez több dolog szükségeltetik: 1.) robbanómotoros járművek hátrányba kerüljenek (pl.: benzinhiány, magas benzinár, úthasználat szigorítása, gyalogos zónák terjedése a nagyvárosok belső kerületeiben, megfelelő domborzat) 2.) szemléletváltás

A teherkerékpár 20. század végi újralfedezése is ezekhez a tényezőkhöz kapcsolható. A legújabb kori teherkerékpár a dán főváros, Koppenhága Christiania városrészéből indult útjára a nyolcvanas években. Christiania ugyanis autonóm városrészként működik Koppenhága városában, ahol a helyi közösség kitiltotta az autokat. A lakosok közül a szülők kezdték el arra használni a teherkerékpárokat, hogy a gyerekeiket iskolába vigyék.

A teherkerékpároknak több fajtája is létezik, minden esetben a váz megerősítése és kisebb változtatások szükségesek ahhoz, hogy a normál kerékpárhoz képest nagyobb terhek (akár

100-150 kg) is szállíthatóak legyenek. Az IKEA is kifejlesztett egy olyan teherkerékpárt melyhez egy csatlakoztatható utánfutó biztosítja a teherszállítást.

Mire alkalmas egy teherkerékpár? Szolgáltatás tekintetében megkülönböztethető egymástól a személyszállító (pl. Riksa, Velotaxi), az árusításra alkalmas kerékpárok (melyből a legnépszerűbb a kávéárusító), és maga a teherszállító funkció, ami működhet céges és közösségi alapon is.

A teherkerékpárok legnagyobb hátránya jelenleg, hogy nem olcsók mivel nem tömeggyártott, hanem kisseriás termékekről beszélünk. Speciális alkatrészeket igényelnek. Azonban egyre több nagy múltú futárcég, mint például a DHL, az UPS vagy a Holland Királyi Posta kezd áttérni nagyvárosi környezetben arra, hogy az utolsó ötszáz métert a csomagokat a csendes, a város bármely részében közlekedni tudó kerékpárokon szállítsák ki ([Videó](#)). Itt szükség van egységes logisztikai rendszerek kialakítására, konténeres megoldásokra és elektromos hajtásrészegítésre is.

További érdekes ötletek is behozhatóak a téma kapcsán: ilyen például egy holland kis falu példája, ahol a kukásautó helyett teherkerékpárral gyűjtik össze a hulladékot, ennek köszönhetően a hulladékszolgáltatás díja alacsonyabb. Vagy a kerékpáros temetési szolgáltatás.

Az előadást követő beszélgetésből kiderült, hogy a teherkerékpár nem jelent megoldást „minden” teherszállítási problémára, de nagyon jó alternatívát nyújt. A teherkerékpárok széleskörű elterjedéséhez, és működéséhez hazánkban, elsősorban a megfelelő jogszabályi háttér megteremtésére, és önkormányzati vagy állami támogatásra lenne szükség. Berlinben például 1200 Euróval támogatják azokat a családokat, akik teherkerékpárt szeretnének vásárolni. A Posta például Győr belvárosában is kiszállíthatná a csomagokat teherkerékpárok segítségével, de a különböző futárcégek szintén alkalmazhatnák ezt a megoldást.

A rendezvényről a Győr+ készített tudósítást mely megtekinthető [itt](#), illetve az alábbi oldalon elolvasható a hozzá kapcsolódó [cikk](#).

